

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 133/2022
26.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић, Бранка Станића и Драгане Маринковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Маја Миљевић, адвокат из ..., против туженог Јавно комунално предузеће за превоз путника „Аутотранспорт Панчево“, у ликвидацији, ког заступа пуномоћник Саша Левнајић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1832/21 од 21.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

II ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 778/19 од 16.03.2021. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1832/21 од 21.09.2021. године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати на име разлике између припадајуће и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 28.182,20 динара са законском затезном каматом на тражене износе и на име разлике између припадајуће и исплаћене накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора износ од 47.273,00 динара, са законском затезном каматом на тражене износе, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да за тужиоца по исплати сваког припадајућег износа на име разлике зараде обрачуна и уплати и доприносе за обавезно социјално осигурање и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, које ће тужени за тужиоца уплатити Републичком фонду за пензијско-инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање које ће за тужиоца уплатити Републичком заводу за здравствено осигурање и доприносе за осигурање за случај незапослености које ће за тужиоца уплатити Националној служби за запошљавање, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 778/19 од 16.03.2021. године, у ставу првом изреке, утврђено је да је тужба тужиоца АА из ... повучена у делу у ком је тужилац тражио исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде за обављени ефективни рад и време проведено на раду (рад дужи од радног времена), за рад недељом и за рад на дане државних и верских празника. У ставу другом усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати разлику између припадајуће и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада у износу од 28.182,20 динара и разлику између припадајуће и исплаћене накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у износу од 47.273,00 динара, са законском затезном каматом на све досуђене износе. Тужени је обавезан да за тужиоца уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање. Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1832/21 од 21.09.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда Основног суда у Панчеву у ставу 2, 3. и 4. изреке. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију по основу одредбе члана 404. ЗПП, због погрешне примене материјалног права, ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, сходно одредби става 2. истог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, Врховни касациони суд налази да је потребно одлучивање о посебној ревизији туженог у интересу равноправности грађана јер се побијаном другостепеном пресудом одступа од правног схватања Врховног касационог суда о предметном правном питању, изнетог у одлукама у истој чињеничноправној ситуацији.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући другостепену пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони налази да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је јавно комунално предузеће, чији је оснивач Град Панчево. У утуженом периоду тужени је тужиоцу као свом запосленом обрачунавао и исплаћивао накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора у складу са својим Програмом пословања за посматране године. Тужиоцу је накнада за регрес одмерена у висини од 1.000,00 динара бруто месечно, а накнада за топли оброк у износу од 2.700,00 динара бруто месечно, све у зависности од броја радних дана. У утуженом периоду код туженог је био на снази Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Србије (на снази од 26.03.2015. године) и Посебан колективни уговор за јавна и јавно-комунална предузећа Града Панчева (на снази од 03.07.2015. године). Оба Посебна колективна уговора садрже идентичну одредбу у погледу висине трошкова регреса за коришћење годишњег одмора. Предвиђено је да запослени има право на регрес за коришћење годишњег одмора најмање у висини од 1/12 месечно од 75% просечно исплаћене зараде, са припадајућим порезима и доприносима. Тужени послодавац је запосленима, међу којима је био и тужилац, исплаћивао накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора у мањем износу од оног предвиђеног наведеним Посебним колективним уговорима, а у складу са Програмима пословања туженог за конкретне године.

Предмет тужбеног захтева је разлика између наведених трошкова предвиђених поменути Посебним колективним уговорима и накнаде коју је тужени исплатио тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Првостепени суд усваја тужбени захтев тужиоца и досуђује му тражену разлику између накнада предвиђених Посебним колективним уговорима и накнада које му је тужени послодавац исплатио. Своју одлуку о основаности тужбеног захтева образлаже тиме да је након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (у примени од 01.11.2014. године), висина накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора регулисана је тек Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, на снази од 26.03.2015. године. На описани начин, по налажењу првостепеног суда, није повећан износ тих накнада већ је утврђена њихова висина, па је тужени послодавац био дужан да поступа у складу са одредбама наведених посебних колективних уговора. Другостепени суд прихвата тако дате разлоге првостепеног суда и потврђује првостепену пресуду као правилну.

Нижестепени судови су на утврђено чињенично стање погрешно применили матетријално право.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава (на снази од 28.10.2014. године) предвиђено је да су ништаве одребе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и

другог сталног примања код субјеката из члана 2. тог закона, донет за време његове примене. Циљ поменутог закона дефинисан је у члану 1. као очување финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Оба поменута Посебна колективна уговора код туженог донета су за време важења наведеног закона. Под зарадом се у смислу одредбе члана 105. Закона о раду, на коју сходно упућује и Закон о привременом уређивању основице, подразумева и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора.

Поменути Посебни колективни уговори код туженог донети су након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава па су ништаве одредбе тих аката којима се предвиђају елементи на основу којих се повећава износ зараде. Накнада која је предмет тужбеног захтева представља саставни део зараде, па Посебним колективним уговором, донетим након ступања на снагу Закона, ова накнада није могла бити повећана. Следи да тужилац нема право на разлику између накнада предвиђених тим Колективним уговорима и накнаде коју је по том основу тужени послодавац исплатио.

Како је на чињенично стање погрешно примењено материјално право, Врховни касациони суд преиначио је првостепену и другостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима донета је применом одредби члана 153, 154. и 163. ЗПП. Тужени има право на накнаду трошкова другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 12.000,00 динара, у складу са АТ. Тужени нема право на накнаду трошкова првостепеног поступка јер није поставио опредељен захтев за накнаду тих трошкова, у складу са одредбом чл. 163 ст. 2 ЗПП. Из истог разлога туженом нису досуђени ни трошкови судских такси у другостепеном поступку.

На основу изнетог одлучено је као у ставу другом изреке, применом одредби чл. 416 ст. 1 и 165 ст. 2 ЗПП.

Туженом су признати и опредељени трошкови ревизијског поступка за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара. Туженом нису признати трошкови судских такси у ревизијском поступку јер није поставио опредељен захтев за накнаду тих трошкова, у складу са одредбом чл. 163 ст. 2 ЗПП.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

